

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวม
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ใน
ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวัด
และประเมินพัฒนาการ ส่วนด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อมีการจัดสาระการเรียนรู้ เวลาเรียนในหลักสูตร
ได้เหมาะสมกับวัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูสามารถนำแนวการจัด
ประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนในข้อปรับปรุงแนว
การจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ก่อนนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด

1.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อมีการประชุมจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้มีสภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ จัดครูเข้าสอนได้ครบตามชั้นเรียน ส่วนในข้อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อได้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูจัดหาสื่อได้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก ส่วนในข้อมีการให้บริการวัสดุและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อตรวจสอบ การจัดทำสมุดประจำชั้นและสมุดประจำตัวเด็กให้ถูกต้องเรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการประเมินพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนในข้อจัดให้มีการนิเทศ ติดตามการวัดและประเมินผลเป็นระยะๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ด้านห้องสมุด เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อจัดแหล่งค้นคว้าหาความรู้สำหรับครูและนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ จัดหาหนังสือสำหรับเด็กระดับปฐมวัยไว้บริการเด็กอย่างเพียงพอ ส่วนในข้อจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อมีการวางแผนการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียน ส่วนในข้อมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.7 ด้านการอบรมทางวิชาการ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาทางวิชาการที่จัดขึ้นนอกโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ดำเนินการพัฒนาทางวิชาการในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนในข้อสนับสนุนให้ครูไปเป็นวิทยากรทางวิชาการตามโอกาสต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการอบรมทางวิชาการ ส่วนด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อครูมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอในการวิเคราะห์หลักสูตร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ไม่เหมาะสมขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วนในข้อครูไม่สามารถนำแนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ไม่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ส่วนในข้อการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ไม่เหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและชุมชน ไม่หลากหลาย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ให้บริการวัสดุและสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ส่วนในข้อครูจัดทำสื่อไม่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก และครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้ผลิต ใช้และเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.4 ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อการนิเทศ ติดตามการวัดและประเมินผลเป็นระยะๆ ไม่สม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ขาดการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงนักเรียนเป็นรายบุคคลและไม่สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน ส่วนในข้อการตรวจสอบการจัดทำสมุดประจำชั้นและสมุดประจำตัวเด็กให้ถูกต้องเรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน ไม่สม่ำเสมอ

อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.5 ด้านห้องสมุด เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดมีไม่เพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การจัดทำทะเบียนการใช้บริการยืมและคืนหนังสือไม่เป็นระบบ ส่วนในข้อมีห้องสมุดหรือมุมหนังสือที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาทางวิชาการในโรงเรียนมีวิธีการ ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของครู ส่วนในข้อการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในไม่เหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.7 ด้านการอบรมทางวิชาการ เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ไม่มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แก่ครูอยู่เสมอ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้ไปเป็นวิทยากรทางวิชาการตามโอกาสต่างๆ ส่วนในข้อครูไม่นำความรู้จากการไปอบรมทางวิชาการมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

3.1 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ จัดหาเอกสารหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ให้มีการศึกษาเอกสารหลักสูตรด้วยตนเอง วิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรม ศึกษาโครงสร้างแนวการจัดประสบการณ์ ประชุมชี้แจงและแนะนำให้ความรู้เรื่องหลักสูตรที่ใช้และแนะนำให้ความรู้เรื่องแนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ จัดอบรมให้กับบุคลากรได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แนวการจัดประสบการณ์ และแผนการจัดประสบการณ์ ปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและชุมชน จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอน ส่งครูไปประชุมอบรมทางวิชาการโดยใช้งบประมาณของโรงเรียน และส่งครูผู้สอนไปศึกษาคูงานโรงเรียนอื่น

3.1.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียน

ได้เรียนรู้จากของจริง มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีการประชุมจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาตามความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน กำหนดให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก จัดโดยยึดเด็กเป็นสำคัญให้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ครูผู้สอนแต่ละห้องจัดเองตามความเหมาะสม จัดให้มีมุมต่างๆ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น มีการปรับเปลี่ยนมุมตามหน่วยการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ จัดให้มีสนามและเครื่องเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย จัดให้มีต้นไม้ใหญ่ร่มรื่น มีสวนหย่อม สวยงาม เป็นที่พักผ่อนและทำกิจกรรม

3.1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน จัดให้มีเครื่องเล่นตามมุมต่างๆ อย่างเหมาะสม และเพียงพอ ส่งเสริมให้ครูจัดทำ จัดหาสื่อได้เหมาะกับวัยและพัฒนาการของเด็ก ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักผลิต รู้จักใช้และเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน มีการจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน มีการให้บริการวัสดุและสื่อการเรียนการสอน มีกำหนดการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่นและชุมชน และไม่กำหนดการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ หากได้กำหนด มีวิธีดำเนินการดังนี้คือ เชิญวิทยากรจากชุมชนหรือหน่วยงานอื่นมาให้ความรู้และสาธิต ส่งเสริมให้ครูได้ไปศึกษาดูงาน เข้ารับการอบรมและดู การสาธิตการใช้และการผลิตสื่อจากแหล่งต่างๆ ส่งเสริมให้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการประเมินผล การใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนของครู สังเกตการใช้สื่อในการจัดกิจกรรม และประสบการณ์ของครู จัดทำแบบประเมินผลการใช้สื่อการสอน ดำรวจความต้องการวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อของครู โรงเรียนจัดซื้อสื่อเองโดยใช้งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว จัดให้มีที่เก็บไว้ในห้องเรียนทุกห้อง

3.1.4 ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ มีการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับนักเรียน กำหนดการ ประเมินพัฒนาการอย่างหลากหลายครบทุกด้าน มีการประเมินพัฒนาการสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย การจัดประสบการณ์ นำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อเนื่อง สังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ดูจากรายงานสรุปผลการ ประเมินพัฒนาการของเด็กทุกภาคเรียน จัดหาเอกสารหรือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลให้ครูศึกษา โรงเรียนจัดประชุม อบรม สัมมนา ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจแนวทาง

ปฏิบัติ กำกับ ติดตาม และนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมและประสบการณ์
ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน ปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมภายในและนอกห้องเรียน

3.1.5 ด้านห้องสมุด จัดให้มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้สำหรับครูและนักเรียน
จัดหาหนังสือสำหรับเด็กระดับปฐมวัยไว้บริการนักเรียน สนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้ห้องสมุด
ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ สำรวจวัสดุ ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด
จัดหาวัสดุ ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด สำรวจความต้องการวัสดุ ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับ
ห้องสมุดของครู และนักเรียน โรงเรียนจัดซื้อเองโดยใช้งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว จัดให้มี
ห้องสมุดเป็นเอกเทศของโรงเรียน จัดหาแหล่งความรู้ เช่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน กิจกรรมต่างๆ ใน
ชุมชน จัดให้มีห้องสมุดเคลื่อนที่ จัดบรรยากาศเพื่อจูงใจให้ครูและนักเรียนสนใจเข้าไปใช้บริการ
จัดหาหนังสือสำหรับการค้นคว้าของครูและนักเรียนอย่างเพียงพอ มีแผนการจัดการใช้ห้องสมุด
เพื่อการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ

3.1.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน จัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ ศึกษา
สภาพปัจจุบัน และปัญหาการเรียนการสอน จัดเตรียมเอกสาร วัสดุ และเครื่องมือสำหรับการนิเทศ
ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจักระบบนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น
มีการร่วมปรึกษาทางวิชาการกับบุคลากรในโรงเรียน และหน่วยงานอื่น ๆ จัดการประชุม
เชิงปฏิบัติการ การไปศึกษานอกสถานที่

3.1.7 ด้านการอบรมทางวิชาการ ส่งครูเข้าประชุมอบรมกับหน่วยงานต้นสังกัด
และหน่วยงานอื่นที่จัด โรงเรียนจัดเองโดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ และโรงเรียนจัด
ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน ให้ครูที่กลับจากการอบรมแล้ว รายงานในที่ประชุมให้ครูทุกคนทราบ
สังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอบรม ให้ครูที่เข้าอบรมจัดทำ
รายงานผลการอบรมให้ทราบทุกครั้ง สนับสนุนให้ครูไปเป็นวิทยากรทางวิชาการ ส่งเสริมให้ไป
ศึกษาดูงาน เข้าร่วมการอบรมและดูการสาธิตจากแหล่งต่างๆ ตามความสนใจและความสามารถของ
แต่ละบุคคล

3.2 จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สามารถสรุปได้ดังนี้

3.2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

3.2.1.1 โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ครูได้มีความรู้ ความสามารถในการ
วิเคราะห์เอกสารหลักสูตร โดยจัดอบรมทางวิชาการให้กับครู ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ
หลักสูตร แนวการจัดประสบการณ์ และแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้งบประมาณของโรงเรียน

3.2.1.2 โรงเรียนดำเนินการจัดทำแนวการจัดประสบการณ์ โดย จัดประชุม
ชี้แจงและแนะนำให้ความรู้กับครู ผู้ปกครอง เรื่องแนวการจัดประสบการณ์ และแผนการจัด

ประสบการณ์ จัดหาเอกสารหลักสูตรปฐมวัย คู่มือการใช้หลักสูตรปฐมวัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ครูได้ศึกษาด้วยตนเอง ศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรระดับปฐมวัย ครูวิเคราะห์เนื้อหา กิจกรรมการจัดประสบการณ์ และศึกษาโครงสร้างแนวการจัดประสบการณ์ ให้สอดคล้องกับสภาพ ของชุมชน และท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา สาระการเรียนรู้

3.2.1.3 โรงเรียนประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินไปปรับปรุง แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย

3.2.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3.2.2.1 ครูจัดสภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกห้องเรียน ครูจัด บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและครูจัดให้มีมุมต่างๆ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น แหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและประสบการณ์คำนึงถึงความปลอดภัย

3.2.2.2 โรงเรียนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอนได้อย่างเหมาะสม

3.2.2.3 ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดขนาดชั้นเรียนให้มีความ เหมาะสม กับหลักสูตรและความเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัย

3.2.2.4 ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ จัดเนื้อหาตามความ สนใจ ความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก จัดกิจกรรมเสริมประสพ การณ์ในรูปแบบบูรณาการ ให้กับนักเรียนได้เรียนรู้จากของจริง ครูปรับเปลี่ยนมุมตามหน่วยการ สอน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

3.2.2.5 โรงเรียนประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้ชุมชนมี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบต่างๆ เช่น วารสาร เบบ์ทีวีท้องถิ่น

3.2.2.6 โรงเรียนจัดให้ครูได้ประเมินผลการสอนของตนเองและรายงานผล การเรียนการสอนและนำผลการประเมินไปปรับปรุงต่อไป

3.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2.3.1 โรงเรียนสำรวจความต้องการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการ สอนของครู

3.2.3.2 โรงเรียนจัดให้มีเครื่องเล่นตามมุมต่างๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน

3.2.3.3 โรงเรียนส่งเสริมและกำหนดให้ครูใช้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ใน ท้องถิ่น และชุมชนอย่างหลากหลาย

- 3.2.3.4 โรงเรียนสนับสนุนวัสดุ และสื่อการเรียนการสอนให้กับครูอย่างเพียงพอ
- 3.2.3.5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดทำ จัดหาสื่อ ให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก
- 3.2.3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูรู้จักผลิต รู้จักใช้ และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน
- 3.2.3.7 โรงเรียนจัดให้มีที่เก็บสื่อไว้ในห้องเรียนทุกห้อง
- 3.2.3.8 ครูจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนการสอนให้เป็นปัจจุบัน
- 3.2.3.9 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้ไปศึกษาดูงาน เข้าร่วมการอบรมและดูการสาธิตการใช้และการผลิตสื่อจากแหล่งต่างๆ
- 3.2.3.10 โรงเรียนเชิญวิทยากรจากชุมชน หรือหน่วยงานอื่นมาให้ความรู้และสาธิตการผลิตและใช้
- 3.2.3.11 ผู้บริหารสังเกตการใช้สื่อของครูในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์
- 3.2.3.12 โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้สื่อการสอนของครู รวมทั้งให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมประเมินด้วย
- 3.2.3.13 โรงเรียนมีการนำผลการประเมินเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
- 3.2.4 การวัดและประเมินพัฒนาการ
- 3.2.4.1 โรงเรียนจัดประชุม อบรม สัมมนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของนักเรียน
- 3.2.4.2 โรงเรียนจัดทำเอกสารหรือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ
- 3.2.4.3 โรงเรียนกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของนักเรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการจัดประสบการณ์
- 3.2.4.4 ครูวางแผนการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
- 3.2.4.5 โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม และนิเทศ การวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของครูเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ

3.2.4.6 ครูวัดและประเมินพัฒนาการ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ด้วยวิธีการหลากหลาย เหมาะสมกับนักเรียน และสภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน

3.2.4.7 ครูรายงานสรุปผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทุกภาคเรียน

3.2.4.8 ครูนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงนักเรียนเป็นรายบุคคล และสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน

3.2.4.9 ครูพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2.5 ด้านห้องสมุด

3.2.5.1 โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนนักเรียน

3.2.5.2 โรงเรียนสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด และจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดอย่างเพียงพอกับการใช้ของครู และนักเรียน

3.2.5.3 โรงเรียนแต่งตั้งครูทำหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุด

3.2.5.4 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำทะเบียนหนังสือ การใช้บริการยืม และคืนหนังสืออย่างเป็นระบบ

3.2.5.5 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ

3.2.5.6 โรงเรียนจัดซื้อหนังสือและสื่อที่จำเป็นอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

3.2.5.7 โรงเรียนจัดให้มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้อื่นสำหรับครูและนักเรียน นอกเหนือจากห้องสมุด เช่น อินเทอร์เน็ต

3.2.5.8 โรงเรียนจัดให้มีห้องสมุดเป็นเอกเทศของโรงเรียน อีกทั้งจัดหาหนังสือสำหรับการค้นคว้าของครูและนักเรียนอย่างเพียงพอ และจัดให้มีหนังสือสำหรับเด็กระดับปฐมวัยไว้บริการเด็กอย่างเพียงพอ

3.2.5.9 โรงเรียนจัดหาแหล่งความรู้ เช่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน กิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

3.2.5.10 โรงเรียนจัดบรรยากาศเพื่อจูงใจให้ครูและนักเรียนสนใจเข้าไปใช้บริการ

3.2.5.11 โรงเรียนประเมินผลการจัดห้องสมุดและนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน

3.2.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน

3.2.6.1 โรงเรียนวางแผนการนิเทศ ภายในให้เหมาะสมและเป็นระบบ มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการเรียนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการนิเทศการเรียนการสอนให้กับครู แต่งตั้งครูให้เป็นคณะกรรมการการนิเทศภายใน จัดทำ ปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ และจัดเตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการนิเทศ เป็นต้น

3.2.6.2 โรงเรียนดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา เช่น สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ศึกษาดูงานการเรียนการสอนนอกสถานที่ การจัดระบบนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น ให้ครูร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการนิเทศกับบุคลากรในโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ หรือหน่วยงานอื่นๆ โดยหาวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของครู

3.2.6.3 โรงเรียนดำเนินการประเมินผลนิเทศภายในในรอบปี และนำผลการประเมินปรับปรุงเพื่อพัฒนางานต่อไป

3.2.7 ด้านการอบรมทางวิชาการ

3.2.7.1 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนากุศลกรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3.2.7.2 โรงเรียนดำเนินการพัฒนากุศลกรทางวิชาการ โดยจัดอบรมความรู้ให้แก่ครูเอง หรือจัดอบรมร่วมกับกลุ่มโรงเรียน เชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายความรู้ และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แก่ครูอยู่เสมอ สนับสนุน ให้ครูเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานเข้ารับการอบรม และดูการสาธิตจากแหล่งต่างๆ ตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล ตลอดจนสนับสนุนให้ครูไปเป็นวิทยากรทางวิชาการในโรงเรียน

3.2.7.3 ดำเนินการให้ครูที่ได้รับการพัฒนา ได้นำความรู้จากการไปอบรมทางวิชาการมาขยายผลกับครูผู้สอนในระดับเดียวกันจะได้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน โดยการขยายผลในที่ประชุมให้ครูทุกคนทราบ และสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนในเรื่องที่เกี่ยวข้องเรื่องที่ได้รับการพัฒนา

3.2.7.4 โรงเรียนมีการประเมินผลการพัฒนากุศลกรในรอบปีและนำผลการประเมินใช้ในการวางแผนพัฒนาต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

1.1 จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ ส่วนด้านห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.2.1 ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า มีการจัดสาระการเรียนรู้ เวลาเรียนในหลักสูตรได้เหมาะสมกับวัย มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้นั้นเป็นงานที่สำคัญของทางโรงเรียน และที่สำคัญคือการจัดสาระการเรียนรู้ เวลาเรียนในหลักสูตร ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 31-35) กำหนดจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ ปริญญาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 15) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาในการร่วมกันปฏิบัติงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับ กมล ภูประเสริฐ (2544 : 18) ที่กล่าวว่า ในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้น ประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวความคิดในการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงความคิดที่ให้นั้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการ

ปฏิบัติจริง งานเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนที่หันมาเน้นการประเมินตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จึงหมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

1.2.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สภาพการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า มีการประชุมจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ มีสภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดประสบการณ์ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างมากเพื่อให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ดังนั้นทางโรงเรียนจึงมีการประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ วางแผน และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งนี้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวันอาจใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน แต่ทั้งนี้ประสบการณ์ที่จะจัดจะต้องครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ 7 ด้าน ตามหลักสูตรและควรให้ยืดหยุ่นตามเนื้อหาที่เด็กสนใจหรือครูมีส่วนริเริ่มกำหนดให้ สอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 4) ได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้ 1. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ ระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ 2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก ได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และแก้ปัญหาด้วยตนเอง 3. จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ ทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ 4. จัดประสบการณ์ให้เด็กริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และเสนอความคิด โดยครูเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก 5. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ผู้ใหญ่ และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ 6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 7. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม 8. จัดประสบการณ์ในลักษณะการวางแผนล่วงหน้า ไม่ได้คาดการณ์ไว้ 9. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผน การสนับสนุน สื่อการสอน เข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ และ 10. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

1.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อได้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก อยู่ในระดับมาก สื่อการเรียนการสอนใช้ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี ทั้งนี้สื่อการเรียนการสอนถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผล สอดคล้องกับที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2521 : 90) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ และวิธีประกอบการสอนเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 65) ที่กล่าวว่า สื่อ เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาจากผู้ส่งไปยังผู้รับในการเรียนการสอน ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่ป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เข้าใจง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งสื่อประกอบกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มีหลายประเภท เช่น กิจกรรมเสรี/ การเล่นตามมุม ได้แก่ มุมบทบาทสมมติ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติ กิจกรรมสร้างสรรค์ ได้แก่ การวาดภาพและระบายสี การเล่นกับสี การพิมพ์ภาพ การปั้น การพับ ฉีก ตัด ประกอบประดิษฐ์เศษวัสดุ การร้อย การสาน การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ การสร้างรูป กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม ได้แก่ สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและจากธรรมชาติ สื่อที่จำลองขึ้น สื่อประเภทภาพ สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น

1.2.4 ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ในข้อตรวจสอบ การจัดทำสมุดประจำชั้นและสมุดประจำตัวเด็กให้ถูกต้องเรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546 : 4) ที่กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการ คือ การติดตามและเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบว่าเด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สมวัยหรือไม่ และเป็นอย่างไร ซึ่งได้มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยการจัดทำเป็นสมุดประจำชั้นและสมุดประจำตัวเด็ก ทั้งนี้การทำสมุดประจำตัวเด็กนั้นเป็นสิ่งที่ผู้บริหารเป็นการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผล ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการประเมินผลอย่างถูกต้องจัดให้มีการวัดประเมินผลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ปรับปรุงการสร้างเครื่องมือวัดผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และคอยดูแลควบคุมการดำเนินการวัดผลและประเมินผลเป็นระยะ ๆ รวมทั้งการตรวจสอบ การจัดทำสมุดประจำชั้นและสมุดประจำตัวเด็กให้ถูกต้องเรียบร้อย

และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

1.2.5 ด้านห้องสมุด สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ด้านห้องสมุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า ในข้อจัดแหล่งค้นคว้าหาความรู้สำหรับครูและนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ จัดหาหนังสือสำหรับเด็กระดับปฐมวัยไว้บริการเด็กอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือเป็นสื่อความรู้อย่างหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่ห้องสมุดสำหรับเด็กจะมีนิทาน ซึ่งนิทานเป็นเครื่องมือที่จะช่วย ส่งเสริมพัฒนาความฉลาดทางสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กให้สูงขึ้น สอดคล้อง กับ จวีวรรณ กินาวงศ์ (2526 : 125-126) ที่กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลและคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยมาก การที่พ่อแม่และครูได้ใกล้ชิดกับเด็กโดยการเล่านิทาน จะเป็นเครื่องช่วยให้เด็กเข้าใจสิ่งที่เป็น รูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพราะการเล่านิทานจะช่วยสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินมีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิด

1.2.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า ในข้อมีการวางแผนการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก ในการประเมิน พัฒนาการเด็กระดับปฐมวัย เป็นการประเมินความสามารถของเด็กในการแสดงพฤติกรรมที่คาดว่า จะปรากฏในแต่ละช่วงอายุ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการพิจารณาเสริมประสบการณ์ให้เด็ก ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นักการศึกษาบางท่านให้ความหมายของการวัดผลไว้ สอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2528 : 78) ที่กล่าวว่า การวัด หมายถึง การกำหนดตัวเลขเพื่อแทนคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ โดยเป็นไปตามเกณฑ์ ส่วนการประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือกระบวนการที่ ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

1.2.7 ด้านการอบรมทางวิชาการ สภาพการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ด้านการอบรมทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาในรายชื่อ พบว่า ในข้อส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาทางวิชาการที่จัดขึ้นนอกโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากในการพัฒนางานวิชาการส่วนใหญ่จะเป็น ในลักษณะการอบรม สัมมนา ซึ่งจะจัดโดยหน่วยงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ดังนั้น ลักษณะการพัฒนาทางวิชาการส่วนใหญ่จึงเป็นรูปแบบการจัดอบรมร่วมกันโดยมีผู้สนใจเข้าอบรม จากหลายๆ แห่ง สอดคล้องกับ วิจิตร อาวะกุล (2537 : 30) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาหรือฝึกฝน อบรมบุคคลให้เหมาะหรือเข้ากับงาน หรือการทำงาน อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 1) ที่กล่าวว่า การประชุมนั้นเป็นการทำงานรูปแบบหนึ่งซึ่งต้องอาศัยผู้นำที่ดี และต้องใช้

เวลา การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประชุมและการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะระหว่างฝ่ายบริหารกับหัวหน้าผู้ร่วมประชุม

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวมมี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการ คือการบริหารกิจกรรม ทุกชนิดในโรงเรียนเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลดีกับเด็ก ปฐมวัยมากที่สุด ราศี ทองสวัสดิ์ (2537 : 8) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเพราะ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในทุกด้านทั้งด้านหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การกำกับติดตามและนิเทศ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้รวมทั้งการวัดผลและ ประเมินผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ เพราะ เป็นงานหลักที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ทำให้การ บริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการปานกลาง

2.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมี ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอในการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระ การเรียนรู้ไม่เหมาะสมขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ครูไม่สามารถนำแนวการจัด ประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของ อภิสมัย วุฒิพรพงษ์ (2540 : 128) พบว่า งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ต้องมี การนำแนวและแผนการจัดประสบการณ์มาปรับปรุงหรือพัฒนาก่อนนำไปใช้โดยปรับเนื้อหาและ กิจกรรมให้เข้ากับโรงเรียนและชุมชน งานการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมคือจัดให้สอดคล้อง กับพัฒนาการของเด็ก ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง จัดครูเข้าสอนตามวิชาเอกและโทปฐมวัยศึกษา

2.2.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการ จัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ การจัด บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ไม่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ยังไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

จิตติวรรณ บุญวีรบุตร (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในการจัดการเรียนการสอน สูงสุดใน 3 อันดับแรก คือ ครูสร้างบรรยากาศเป็นกันเองกับเด็ก ครูใช้กระบวนการเรียนการสอน โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ปฏิบัติกิจพิสัยและคุณลักษณะที่ดี และครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ แนะนำเด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

2.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและชุมชน ไม่หลากหลาย โรงเรียนให้บริการวัสดุและสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ครูจัดทำสื่อไม่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก และครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้ผลิต ใช้และเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิสมัย วุฒิพรพงษ์ (2540 : 128) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลประจำ จังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า งานวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีการสำรวจความต้องการของครู ส่วนใหญ่เก็บสื่อของปฐมวัยไว้ในห้องเรียนและติดตามการใช้สื่อ โดยสังเกตการใช้สื่อ สภาพของสื่อและการเพิ่มจำนวนสื่อในชั้นเรียน สื่อที่ใช้มากที่สุดคือ บัตรภาพ เกมการศึกษา และหนังสือ

2.2.4 ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนิเทศ ติดตาม การวัดและประเมินผลเป็นระยะๆ ไม่สม่ำเสมอ ขาดการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงนักเรียน เป็นรายบุคคลและไม่สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน การตรวจสอบ การจัดทำสมุดประจำชั้นและสมุด ประจำตัวเด็กให้ถูกต้องเรียบร้อยและเป็นปัจจุบันไม่สม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 84) ที่กล่าวว่าหลักการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยนั้นต้อง ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก ประเมินเป็นรายบุคคลอย่าง สม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำ วัน ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

2.2.5 ด้านห้องสมุด พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านห้องสมุด อยู่ใน ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดมีไม่เพียงพอ การจัด

ทำทะเบียนการใช้บริการยืมและคืนหนังสือไม่เป็นระบบ มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สถิต วงศ์ลา (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานห้องสมุด ด้านงานนิเทศภายใน และด้านงบประมาณ ประชุมอบรมทางวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คืองานห้องสมุด งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน

2.2.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจักระบบนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น การพัฒนาทางวิชาการในโรงเรียนมีวิธีการไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของครู การแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมประสงค์ ชัยโถม (2547 : 66) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนสู่มาตรฐานระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนสู่มาตรฐานก่อนประถมศึกษา หลังการรับการนิเทศตามโครงการ สูงกว่าก่อนดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 นักเรียน กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมจากครูที่เข้าร่วมโครงการสูงกว่าคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพนักเรียน กลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดกิจกรรม จากครูก่อนประถมศึกษา ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ 4

2.2.7 ด้านการอบรมทางวิชาการ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการอบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แก่ครูอยู่เสมอ ครูไม่ได้รับการสนับสนุนให้ไปเป็นวิทยากรทางวิชาการตามโอกาสต่างๆ และครูไม่นำความรู้จากการไปอบรมทางวิชาการมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิสมัย วุฒิพรพงษ์ (2540 : 128) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า การประชุมอบรมทาง

วิชาการ ส่วนใหญ่ส่งเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานต้นสังกัด และมีการติดตามประเมินผลโดยการสนทนา พุคคุย และสอบถาม

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ใน 7 ด้าน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ควรมีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับการนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร กระบวนการบริหารเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีแนวทางที่เป็นขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานวิชาการเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญในเรื่อง การศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ประชุมชี้แจงและแนะนำให้ความรู้เรื่องแนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ วิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ บริเวอ์ (Brewer, 1995 : 106-135) ที่กล่าวว่า หลักสูตรสามารถที่จะสร้างทักษะความรู้ ความสามารถ ความคิดรวบยอด และความจำเป็นพื้นฐานของบุคคล ลำดับขั้นการวางแผนหลักสูตร คือ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ทางการเลือกออกแบบหลักสูตร การสร้างหลักสูตร และการออกแบบการประเมินผล ครูผู้สอนต้องเลือกเนื้อหาและกิจกรรม เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้เพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ การนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่ง เพราะการสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรขึ้นอยู่กับความพร้อม และความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

3.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญในเรื่องการจัดกิจกรรมการสอนจัดโดยยึดเด็กเป็นสำคัญ จัดให้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก และให้ครูผู้สอนแต่ละห้องจัดเองตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 4) ที่กล่าวว่า

การจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ ระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มศักยภาพ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก ได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และแก้ปัญหาด้วยตนเอง จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล

3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญในเรื่องโรงเรียนสำรวจความต้องการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนของครู จัดให้มีเครื่องเล่นความมุ่มต่างๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ และส่งเสริมให้ครูจัดทำ จัดหาสื่อได้เหมาะกับวัย และพัฒนาการของเด็ก เชิญวิทยากรจากชุมชนหรือหน่วยงานอื่นมาให้ความรู้และสาธิต และจัดให้มีที่เก็บไว้ในห้องเรียนทุกห้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักผลิต รู้จักใช้และเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 80) ที่กล่าวว่า วิธีการเลือกสื่อเลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย

3.4 ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญในเรื่องโรงเรียนมีการวัดและประเมินพัฒนาการ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับนักเรียน สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก ปรับปรุงการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ กำหนดการประเมินพัฒนาการอย่างหลากหลายครบทุกด้าน โรงเรียนจัดประชุม อบรม สัมมนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของนักเรียน โรงเรียนจัดทำเอกสารหรือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ครูวัดและประเมินพัฒนาการ และสภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 84) ที่กล่าวว่า ต้องประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

3.5 ด้านห้องสมุด ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญในเรื่อง จัดให้มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้สำหรับครูและนักเรียน จัดหาหนังสือสำหรับเคีกระดับปฐมวัยไว้บริการนักเรียน ตำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด และจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดอย่างเพียงพอกับการใช้ของครู และนักเรียน แต่งตั้งครูทำหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุด ส่งเสริมให้ครูทำทะเบียนหนังสือ การใช้บริการยืม และคืนหนังสืออย่างเป็นระบบ จัดให้มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้อื่นสำหรับครูและนักเรียนนอกเหนือจากห้องสมุด เช่น อินเทอร์เน็ต จัดให้มีห้องสมุดเป็นเอกเทศของโรงเรียน และจัดบรรยากาศเพื่อจูงใจให้ครูและนักเรียนสนใจเข้าไปใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2536 : 10) ที่กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือที่เหมาะสม และสอดคล้องกับจำนวนนักเรียน จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดให้เพียงพอ อาทิ ตู้ หรือชั้นวางหนังสือ ตู้บัตรรายการ โต๊ะอ่านหนังสือ เป็นต้น ให้มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และคณะกรรมการห้องสมุดเป็นผู้รับผิดชอบงานห้องสมุด จัดหาหนังสือห้องสมุดให้เพียงพอ จัดทำทะเบียนหนังสือ สถิติการใช้บริการ และยืมหนังสืออย่างมีระบบและเป็นปัจจุบัน แสวงหาแหล่งทรัพยากรเพื่อนำมาปรับปรุงห้องสมุด สนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ห้องสมุด ในการพัฒนาการเรียนการสอน จัดกิจกรรมห้องสมุด เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน อาทิ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ

3.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญในเรื่อง มีการร่วมปรึกษาทางวิชาการกับบุคลากรในโรงเรียน และหน่วยงานอื่น ๆ จัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ ศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการเรียนการสอน จัดเตรียมเอกสาร วัสดุ และเครื่องมือสำหรับการนิเทศ วางแผนการนิเทศ ภายในให้เหมาะสมและเป็นระบบ โดยจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการนิเทศการเรียนการสอนให้กับครู แต่งตั้งครูให้เป็นคณะกรรมการการนิเทศภายใน จัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ และจัดเตรียมเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการนิเทศ ดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ดำเนินการประเมินผลนิเทศภายในในรอบปี และนำผลการประเมินปรับปรุงเพื่อพัฒนางานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ กู๊ด (Good , 1973 : 375) ที่กล่าวว่า การนิเทศการเรียนการสอน คือ ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษาในการแนะนำครูหรือนุคคลอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษาให้รู้จักการปรับปรุงการสอน ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์การศึกษา ช่วยปรับปรุงวัสดุ และเนื้อหาการสอน ปรับปรุงวิธีสอน และช่วยปรับปรุงการประเมินผลการสอน

3.7 ด้านการอบรมทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญในเรื่อง ดำเนินการพัฒนาครูทางวิชาการ โดยจัดอบรมความรู้ให้แก่ครูเอง หรือจัดอบรมร่วมกับกลุ่มโรงเรียน เชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายความรู้ และเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แก่ครูอยู่เสมอ

สนับสนุน ให้ครูเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานเข้ารับการอบรม และดูการสาธิตจากแหล่งต่างๆ ตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล ตลอดจนสนับสนุนให้ครูไปเป็นวิทยากรทางวิชาการในโรงเรียน โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้ครูที่ได้รับการพัฒนา ได้นำความรู้จากการไปอบรมทางวิชาการมาขยายผลกับครูผู้สอนในระดับเดียวกันจะได้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรในรอบปีและนำผลการประเมินใช้ในการวางแผนพัฒนาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 58-60) ที่กล่าวว่า การประชุมสัมมนา เป็นการประชุมของกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง เพื่อศึกษาค้นคว้าหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ภายในการนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดปัญหาสำรวจปัญหาปรึกษาหารือ และแก้ปัญหา มีการแลกเปลี่ยนผลงานระหว่างบุคคลในกลุ่ม และสรุปผลการสัมมนา ผู้นำการสัมมนาจะต้องดำเนินการโดยใช้เวลาการสัมมนาทั้งหมดให้เกิดประโยชน์ร่วมกันระหว่างบุคคลในกลุ่มสัมมนาให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการแนะนำให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการจัดเตรียม/จัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรไว้เพียงพอต่อความต้องการของครูส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรมีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของโรงเรียนไว้ตลอดปีการศึกษา
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย ต้องให้ผู้บริหาร ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดทำ
3. ควรจัดให้มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้ให้เพียงพอกับจำนวนครูและนักเรียน
4. ผู้บริหารควรกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจนถูกต้อง มีการกำหนดเป้าหมายและแผนการนิเทศภายในอย่างชัดเจนและถูกต้อง
5. ควรจัดอบรม/สัมมนา ครูผู้สอนระดับปฐมวัยได้เพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการพัฒนางานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการอบรมทางวิชาการ และด้านการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชน
2. ควรทำการวิจัยติดตามรูปแบบพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน เพื่อจะได้ทำการพัฒนาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น